

# CAPITOLUL 3 Patrulatere

## 3.1. Patrulater convex

**Definiție.** Poligonul cu patru laturi se numește *patrulater*.

**Definiție.** Un patrulater se numește *convex* dacă oricare ar fi două puncte aflate în interiorul său, segmentul care le unește este inclus în interiorul patrulaterului.

**Definiție.** Un patrulater se numește *concav* dacă există două puncte în interiorul său astfel încât segmentul care le unește nu este inclus în interiorul patrulaterului.

**Teoremă.** Suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex este egală cu  $360^\circ$ .



## CUNOAȘTERE ȘI EXERSARE

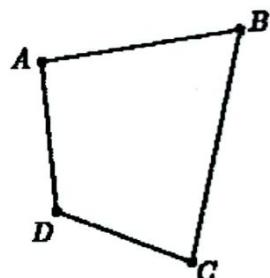
1. Se consideră figura următoare, ce reprezintă patrulaterul convex  $ABCD$ :

Completați spațiile punctate:

a) Unghiul opus unghiului  $A$  este unghiul .....

b) Perechile de laturi opuse sunt:  $[AB]$  și  $[CD]$ , respectiv  
..... și .....

c) Perimetrul lui  $ABCD$  este  $P_{ABCD} = AB + \dots$



2. În patrulaterul convex  $ABCD$  se cunosc:  $AB = 4\text{ cm}$ ,  $BC = 6\text{ cm}$ ,  $CD = 3\text{ cm}$ , și  $AD = 5\text{ cm}$ . Calculați perimetrul patrulaterului  $ABCD$ .

**Rezolvare.**  $P_{ABCD} =$

3. Un patrulater convex  $ABCD$  are  $m(\angle A) = 63^\circ$ ,  $m(\angle B) = 72^\circ$  și  $m(\angle C) = 107^\circ$ . Calculați măsura unghiului  $D$ .

**Rezolvare.** Deoarece suma măsurilor unghiurilor patrulaterului  $ABCD$  este egală cu  $360^\circ$ ,  $m(\angle D) = 360^\circ - m(\angle A) - \dots$

4. Un patrulater convex are un unghi cu măsura de  $120^\circ$ . Celelalte trei unghiuri ale patrulaterului sunt congruente. Aflați măsurile lor!

5. Determinați măsurile unghiurilor unui patrulater convex, știind că acestea sunt direct proporționale cu numerele 3, 4, 5 și 6.

6. Determinați măsurile unghiurilor unui patrulater convex, știind că acestea sunt direct proporționale cu 5; 9; 10 și 12.

## 3.2. Paralelogramul

**Definiție.** Paralelogramul este patrulaterul convex cu laturile opuse paralele două câte două.

- Teorema 1.** Într-un paralelogram sunt verificate următoarele proprietăți:
1. Laturile opuse sunt congruente.
  2. Unghiurile opuse sunt congruente.
  3. Oricare două unghiuri alăturate sunt suplementare.
  4. Punctul de intersecție al diagonalelor este mijlocul fiecărei diagonale.
  5. Oricare două laturi opuse sunt paralele și congruente.

**Teorema 2.** Dacă într-un patrulater este verificată una din proprietățile enunțate în Teorema 1, atunci patrulaterul este paralelogram.



### CUNOAȘTERE ȘI EXERSARE

1. Desenați un paralelogram  $ABCD$ . Se știe că  $AB = 5\text{ cm}$ , iar  $BC = 3\text{ cm}$ . Calculați perimetrul paralelogramului  $ABCD$ .

**Rezolvare.**  $ABCD$  paralelogram  $\Rightarrow AB = CD$  și  $BC =$

$$\mathcal{P}_{ABCD} =$$

2. Scrieți în dreptul fiecărei propoziții de mai jos **A**, dacă propoziția este adevărată, respectiv **F**, dacă propoziția este falsă:

- a) „Paralelogramul are patru laturi”;
- b) „Unghiurile opuse ale unui paralelogram sunt suplementare”;
- c) „Toate laturile unui paralelogram sunt congruente”;
- d) „Diagonalele unui paralelogram nu se intersectează”;
- e) „Suma măsurilor unghiurilor unui paralelogram este  $180^\circ$ ”.

3. Se consideră paralelogramul  $ABCD$  și  $O$  punctul de intersecție al diagonalelor. Completați spațiile punctate astfel încât să obțineți propoziții adevărate:

- a) Latura  $[AB]$  este congruentă cu latura .....
- b) Dreapta  $BC$  este paralelă cu .....
- c)  $\triangle ABC$  este congruent cu unghiul .....
- d)  $[\overrightarrow{BO}]$  este congruentă cu .....

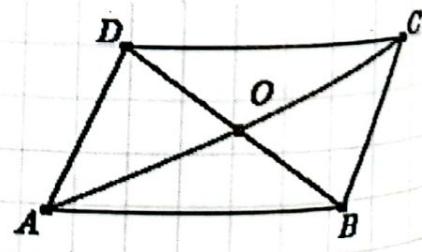
4. Calculați măsurile unghiurilor paralelogramului  $ABCD$ , știind că:

$$a) m(\angle A) = 30^\circ; \quad b) m(\angle B) = 46^\circ;$$

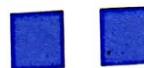
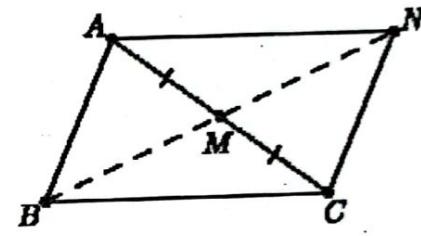
$$c) m(\angle C) = 93^\circ;$$

$$d) m(\angle D) = 137^\circ.$$

**Rezolvare.** a)  $m(\angle C) = m(\angle A) = 30^\circ$ ; b)  $m(\angle B) = m(\angle D) = 180^\circ - m(\angle A) = 150^\circ$ .

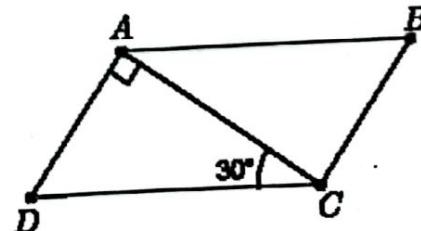


- 5.** Determinați perimetrul paralelogramului  $ABCD$ , știind că:
- $AB = 8 \text{ cm}$  și  $BC = 5 \text{ cm}$ ;
  - $AD = 2,5 \text{ cm}$  și  $DC = 3,6 \text{ cm}$ ;
  - $AB = 1,7 \text{ dm}$  și  $AD = 120 \text{ mm}$ .
- 6.** Paralelogramul  $ABCD$  are perimetrul egal cu  $12 \text{ cm}$ . Știind că  $AB = 4 \text{ cm}$ , determinați  $BC$ .
- 7.** Paralelogramul  $ABCD$  are perimetrul egal cu  $48 \text{ cm}$ . Știind că  $[AB]$  are lungimea cu  $2 \text{ cm}$  mai mare decât lungimea lui  $[BC]$ , determinați  $AB$ .
- Indicație.** Avem  $AB = BC + 2 \text{ cm}$  și  $DC = BC + 2 \text{ cm}$ .
- 8.** Paralelogramul  $ABCD$  are perimetrul egal cu  $54 \text{ cm}$ . Știind că  $[AB]$  are lungimea de două ori mai mare decât lungimea lui  $[BC]$ , determinați  $AB$ .
- 9.** În triunghiul  $ABC$ , se prelungește mediana  $[AM]$ ,  $M \in (BC)$ , cu segmentul  $[MN]$ , astfel încât  $[MN] \equiv [AM]$ . Demonstrați că patrulaterul  $ABNC$  este paralelogram.
- 10.** În figura alăturată,  $M$  este mijlocul laturii  $[AC]$ ,  $AN$  este paralelă cu  $BC$ , iar punctele  $B$ ,  $M$  și  $N$  sunt coliniare. Demonstrați că  $ANCB$  este paralelogram.
- Indicație.** Demonstrați că  $[BM] \equiv [MN]$ ; va rezulta că diagonalele patrulaterului  $ANCB$  se înjumătătesc.
- 11.** Aflați perimetrul paralelogramului  $ABCD$ , știind că  $AD = AC = 6 \text{ cm}$ , iar  $m(\angle D) = 60^\circ$ .
- 12.** Calculați măsurile unghiurilor paralelogramului  $ABCD$ , în fiecare din cazurile:
- măsurile unghiurilor  $A$  și  $B$  sunt direct proporționale cu 4 și 6;
  - măsurile unghiurilor  $B$  și  $C$  sunt direct proporționale cu 7 și 5.



## ACUMULARE ȘI CONSOLIDARE

- 13.** Calculați măsurile unghiurilor paralelogramului  $ABCD$ , știind că:
- $m(\angle A) = 25^\circ 34'$ ;
  - $m(\angle B) = 112^\circ 43'$ ;
  - $m(\angle C) = 49^\circ 20' 52''$ ;
  - $m(\angle D) = 145^\circ 21' 42''$ .
- 14.** În figura alăturată,  $ABCD$  este paralelogram. Se știe că  $DC = 8 \text{ cm}$ ,  $m(\angle ACD) = 30^\circ$ , iar  $AC \perp AD$ . Calculați perimetrul paralelogramului.
- Indicație.** Aplicând teorema unghiului de  $30^\circ$  în triunghiul dreptunghic  $ADC$ , rezultă că  $DC = 2AD$ .
- 15.** Se consideră paralelogramul  $ABCD$ . Calculați măsura unghiului  $\angle ADC$ , știind că  $AC \perp AD$  și  $AD = \frac{DC}{2}$ .

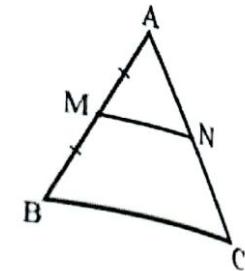


### 3.3. Linia mijlocie în triunghi

**Definiție.** Segmentul determinat de mijloacele a două laturi ale unui triunghi se numește *linie mijlocie* în triunghi.

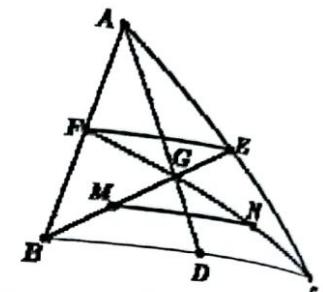
**Teorema 1.** Linia mijlocie a unui triunghi, determinată de două laturi, este paralelă cu latura a treia și are ca lungime jumătate din lungimea acesteia.

**Teorema 2.** Dacă  $M$  este mijlocul laturii  $[AB]$  a triunghiului  $ABC$  și  $MN \parallel BC$  ( $N \in BC$ ), atunci  $N$  este mijlocul laturii  $[AC]$ .



**Teorema 3.** Medianele unui triunghi sunt concurente.

**Demonstrație.** Fie  $D, E, F$  mijloacele laturilor  $[BC], [CA], [AB]$  ale triunghiului  $ABC$ ,  $\{G\} = BE \cap CF$  și  $M, N$  mijloacele segmentelor  $[BG]$  și  $[CG]$ . Atunci  $[EF]$  și  $[MN]$  sunt linii mijlocii în triunghiurile  $ABC$  și  $GBC$ , deci  $EF \parallel BC$ ,  $MN \parallel BC$  și  $EF = MN = \frac{1}{2}BC$ . Rezultă că patrulaterul  $EFMN$  este paralelogram, de unde  $[BM] \equiv [MG] \equiv [GE]$  și  $[CN] \equiv [NG] \equiv [GF]$ . Ca urmare,  $BG = \frac{2}{3}BE$ . La fel, considerând  $\{G'\} = BE \cap AD$ , se arată că  $BG' = \frac{2}{3}BE$ , deci  $G$  și  $G'$  coincid. În concluzie,  $AD \cap BE \cap CF = \{G\}$ .



**Observație.** Punctul de concurență al medianelor se numește *centrul de greutate* al triunghiului și se notează, de regulă, cu  $G$ .

Centrul de greutate al unui triunghi este situat pe fiecare mediană la două treimi față de vârf și o treime față de bază.



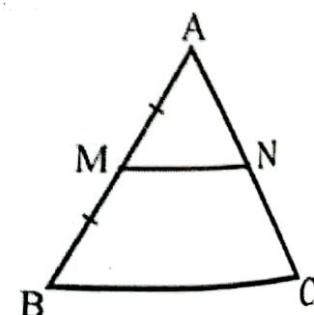
### CUNOAȘTERE ȘI EXERSARE

1. În figura alăturată, triunghiul  $ABC$  este oarecare,  $M$  este mijlocul laturii  $[AB]$ , iar  $N$  este mijlocul laturii  $[AC]$ . Completați spațiile punctate:

- Dacă  $BC = 6$  cm, atunci  $MN = \dots$  cm.
- Dacă  $BC = 24$  cm, atunci  $MN = \dots$  cm.
- Dacă  $MN = 5$  cm, atunci  $BC = \dots$  cm.
- Dacă  $MN = 13$  cm, atunci  $BC = \dots$  cm.

2. În triunghiul  $ABC$  se consideră  $M, N$  și  $P$  mijloacele laturilor  $[AB]$ ,  $[AC]$  și respectiv  $[BC]$ . Dacă  $AB = 10$  cm,  $AC = 8$  cm și  $BC = 14$  cm, calculați  $MN$ ,  $MP$  și  $NP$ .

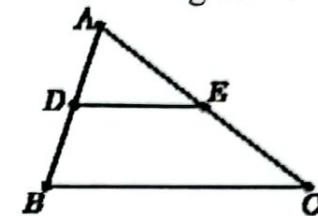
**Rezolvare.** Cum  $M$  este mijlocul lui  $[AB]$ , iar  $N$  este mijlocul lui  $[AC]$ , rezultă că  $[MN]$  este linie mijlocie în triunghiul  $ABC$ . Deci  $MN = \frac{BC}{2} = 7$  cm. Analog pentru  $MP$  și  $NP$ .



3. În triunghiul  $ABC$  se consideră  $M$ ,  $N$  și  $P$  mijloacele laturilor  $[AB]$ ,  $[AC]$  și respectiv  $[BC]$ . Dacă  $MN = 5$  cm,  $MP = 7$  cm și  $NP = 9$  cm, calculați perimetrul triunghiului  $ABC$ .

**Indicație.**  $[MN]$  este linie mijlocie în triunghiul  $ABC$ , deci  $BC = 2MN = 10$  cm.

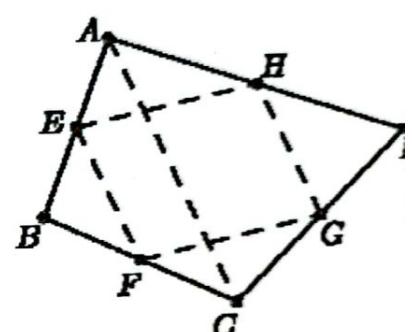
4. Un triunghi echilateral are perimetru egal cu 24 cm.  
a) Calculați lungimea laturii triunghiului.  
b) Calculați perimetrul triunghiului format de cele trei linii mijlocii ale triunghiului.



5. În figura alăturată,  $D$  și  $E$  sunt mijloacele laturilor  $[AB]$ , respectiv  $[AC]$  ale triunghiului  $ABC$ . Dacă  $AB = 6$  cm,  $AC = 8$  cm și  $P_{ABC} = 23$  cm, calculați perimetrul patrulaterului  $DECB$ .

6. Triunghiul  $ABC$  este dreptunghic în  $A$ , iar  $[AD]$  este mediană,  $D \in (BC)$ . Fie  $E$  mijlocul lui  $(AB)$  și  $F$  mijlocul lui  $(BD)$ . Știind că  $BC = 16$  cm, determinați  $EF$ .

7. În figura alăturată,  $ABCD$  este un patrulater convex. Punctele  $E$ ,  $F$ ,  $G$  și  $H$  sunt mijloacele laturilor  $[AB]$ ,  $[BC]$ ,  $[CD]$  și respectiv  $[DA]$ . Arătați că  $EFGH$  este paralelogram.



- Indicație.**  $[EF]$  și  $[GH]$  sunt linii mijlocii în triunghiurile  $ABC$  și  $ADC$ .
8. Fie  $P$ ,  $Q$  și  $R$  mijloacele laturilor  $[AB]$ ,  $[AC]$  și  $[BC]$  ale triunghiului  $ABC$ . Demonstrați că  $BPQR$  este paralelogram.



## ACUMULARE ȘI CONSOLIDARE

9. Se consideră triunghiul  $ABC$ , oarecare. Punctele  $D$  și  $E$  sunt mijloacele laturilor  $[AB]$ , respectiv  $[AC]$ , iar punctele  $F$  și  $G$  sunt mijloacele segmentelor  $[AD]$ , respectiv  $[AE]$ . Dacă  $BC = 14$  cm, calculați  $DE$  și  $FG$ .

10. Media aritmetică a lungimilor laturilor triunghiului  $ABC$  este egală cu 14 cm. Calculați perimetrul triunghiului determinat de mijloacele laturilor triunghiului  $ABC$ .

**Indicație.**  $\frac{AB + AC + BC}{3} = 14$  cm, deci  $AB + AC + BC = 14 \text{ cm} \cdot 3 = 42$  cm.

În continuare, aveți în vedere indicația de la problema 3.

11. În paralelogramul  $ABCD$ ,  $E$  este mijlocul laturii  $[AB]$ . Fie  $F$  punctul de intersecție al dreptelor  $CE$  și  $AD$ .
- Arătați că  $[AE]$  este linie mijlocie în triunghiul  $FDC$ .
  - Arătați că  $AFBC$  este paralelogram.

12. În figura alăturată,  $[AM]$ ,  $[BN]$  și  $[CP]$  sunt mediane, iar  $G$  este mijlocul laturii  $[BC]$  a triunghiului  $ABC$ . Se



## 3.4. Dreptunghiul

**Definiție.** Dreptunghiul este paralelogramul cu un unghi drept.

**Observație.** Dreptunghiul, fiind un caz particular de paralelogram, are toate proprietățile paralelogramului. În plus, dreptunghiul are următoarele proprietăți:

1. Diagonalele sunt congruente.

2. Unghiiurile unui dreptunghi sunt congruente și au măsura de  $90^\circ$ , fiecare.

**Teoremă.** Un paralelogram este dreptunghi dacă și numai dacă are diagonalele congruente.



### CUNOAȘTERE ȘI EXERSARE

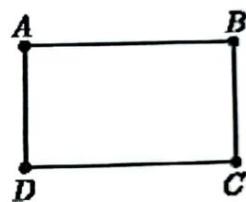
1. Dați două exemple de corpuri geometrice care au cel puțin o față de formă dreptunghiulară.

2. Se consideră dreptunghiul din figura alăturată. Completați spațiile libere astfel încât să obțineți propoziții adevărate.

a) Diagonalele acestui dreptunghi sunt .....

b) Lungimea dreptunghiului este .....

c) Lățimea dreptunghiului este .....



3. Considerăm dreptunghiul  $EFGH$ , la care se cunosc  $EF = 5\text{ cm}$  și  $FG = 2\text{ cm}$ . Aflați perimetrul dreptunghiului.

4. Construiți un dreptunghi care are lungimile laturilor de  $6\text{ cm}$  și  $4\text{ cm}$ . Calculați apoi perimetrul dreptunghiului.

5. Lungimea unui dreptunghi are  $8\text{ cm}$ . Lățimea același dreptunghi este egală cu jumătate din lungime. Calculați perimetrul dreptunghiului.

6. Calculați perimetrul dreptunghiului cu lățimea de  $3\text{ cm}$  și lungimea egală cu triplul lățimii.

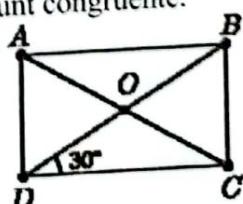
7. În dreptunghiul  $ABCD$ ,  $BD = 6\text{ cm}$ . Calculați  $AC + BD$ .

**Indicație.** Deoarece  $ABCD$  este dreptunghi, rezultă că diagonalele sunt congruente.

8. În dreptunghiul din figura alăturată,  $AC \cap BD = \{O\}$  și  $m(\angle ODC) = 30^\circ$ . Determinați  $m(\angle DAC)$ .

9. Calculați perimetrul dreptunghiului cu lungimea de  $45\text{ mm}$  și lățimea de  $0,23\text{ dm}$ .

**Indicație.** Transformați mai întâi cele două dimensiuni în aceeași unitate de măsură, apoi calculați perimetrul.



### 3.5. Rombul

**Definiție.** Rombul este paralelogramul cu două laturi consecutive congruente.

**Observație.** Fiind un caz particular de paralelogram, rombul are toate proprietățile paralelogramului. În plus, rombul are următoarele proprietăți:

1. Toate laturile sunt congruente.
2. Diagonalele sunt perpendiculare.
3. Diagonalele sunt bisectoarele unghiurilor rombului.

**Teorema 1.** Un paralelogram cu diagonalele perpendiculare este romb.

**Teorema 2.** Dacă într-un paralelogram o diagonală este bisectoarea unui unghi, atunci paralelogramul este romb.

**Definiție.** Înălțimea unui romb este distanța dintre două laturi opuse ale rombului.



## CUNOAȘTERE ȘI EXERSARE

1. Desenați în chenarul următor un romb cu diagonalele de 4 cm și 2 cm.

**Rezolvare.**

2. Completați spațiile punctate:

a) Perimetrul unui romb cu latura de 8 cm este egal cu \_\_\_\_\_ cm.

b) Perimetrul unui romb cu latura de 4 dm este egal cu \_\_\_\_\_ dm.

c) Perimetrul unui romb cu latura de 3,5 m este egal cu \_\_\_\_\_ m.

3. Un romb are perimetrul egal cu 24 cm. Câți centimetri are latura rombului?

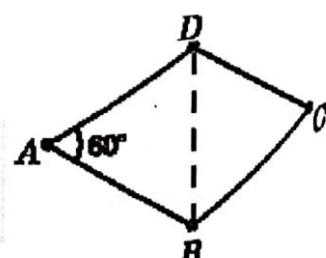
**Rezolvare.**

4. Un romb are perimetrul egal cu 18 cm. Câți centimetri are latura rombului?

**Rezolvare.**

5. În figura alăturată, rombul  $ABCD$  are  $BD = 16$  cm și  $m(\angle BAD) = 60^\circ$ . Calculați perimetrul rombului  $ABCD$ .

**Rezolvare.** Triunghiul  $ABD$  este isoscel, cu  $[AB] \equiv [BD]$ . Cum  $m(\angle BAD) = 60^\circ$ , triunghiul  $ABD$  este echilateral.



6. În rombul  $ABCD$ , punctul  $O$  este intersecția diagonalelor  $[AC]$  și  $[BD]$ , iar  $m(\angle BAD) = 30^\circ$ . Calculați măsura unghiului  $\angle OCD$ .
7. Rombul  $ABCD$  are perimetrul egal cu 48 cm. Calculați lungimea diagonalei  $[BD]$ , dacă se cunoaște  $m(\angle ABC) = 120^\circ$ .
8. Într-un romb una dintre diagonale formează cu o latură un unghi cu măsura de  $65^\circ$ . Determinați măsurile unghiurilor rombului.



## ACUMULARE ȘI CONSOLIDARE

9. Punctele  $M, N, P$  și  $Q$  sunt mijloacele laturilor  $[AB], [BC], [CD]$  și respectiv  $[DA]$  ale dreptunghiului  $ABCD$ . Știind că perimetrul patrulaterului  $MNPQ$  este egal cu 28 cm, determinați lungimea laturii  $[MN]$ .

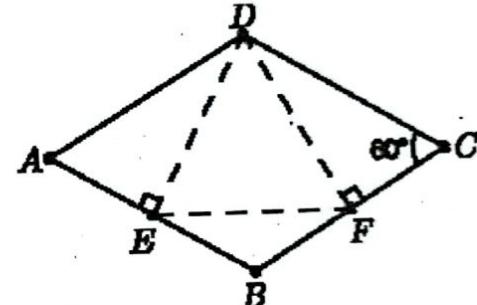
10. În rombul  $ABCD$  se știe că  $m(\angle C) = 60^\circ$ . Fie  $DE \perp AB, E \in (AB)$  și  $DF \perp BC, F \in (BC)$ .

Arătați că:

- $AD = 2 \cdot BE$ ;
- triunghiul  $DEF$  este echilateral.

**Indicație.** Stabiliți mai întâi natura triunghiului  $ADB$ .

Va rezulta apoi că, în acest triunghi,  $[DE]$  este înălțime, mediană, etc.



11. În triunghiul  $ABC$  bisectoarea unghiului  $A$  intersectează latura  $[BC]$  în punctul  $D$ . Fie  $DE \parallel AC, E \in (AB)$  și  $DF \parallel AB, F \in (AC)$ . Arătați că  $AEDF$  este romb.

12. În rombul  $ABCD$  se notează cu  $E, F, G, H$ , mijloacele laturilor  $[AB], [BC], [CD]$  și respectiv  $[DA]$ . Demonstrați că  $EFGH$  este dreptunghi.

13. Se consideră rombul  $ABCD$ , cu  $[AB] \equiv [BD]$  și  $AC = 12$  cm. Punctele  $M$  și  $N$  sunt mijloacele laturilor  $[AB]$ , respectiv  $[BC]$ . Aflați perimetrul triunghiului  $DMN$ .

14. În triunghiul dreptunghic  $ABC$ , cu  $m(\angle A) = 90^\circ$ , fie  $M$  mijlocul laturii  $[BC]$ . Paralela prin  $A$  la  $BC$  intersectează paralela prin  $B$  la  $AM$  în punctul  $N$ . Demonstrați că patrulaterul  $AMBN$  este romb.

15. Se consideră rombul  $ABCD$ . Fie  $BE \perp AD, E \in (AD)$  și  $DF \perp BC, F \in (BC)$ . Demonstrați că patrulaterul  $BEDF$  este dreptunghi.

16. Perimetrul unui dreptunghi este egal cu dublul perimetrului unui romb cu latura de 6,25 cm. Determinați dimensiunile dreptunghiului, știind că lățimea este un sfert din lungime.

18 cm, iar lungimea diagonalei mici este egală

### 3.6. Pătratul

**Definiție.** Pătratul este dreptunghiul cu două laturi consecutive congruente.

**Observație.** Din definiție rezultă că pătratul are toate proprietățile dreptunghiului și ale rombului, deci într-un pătrat:

1. Toate laturile sunt congruente.
2. Toate unghiiurile sunt congruente, deci drepte.
3. Diagonalele pătratului sunt congruente, perpendiculare și au același mijloc.
4. Diagonalele sunt bisectoarele unghiiurilor pătratului.

**Teorema 1.** Dacă un paralelogram are două laturi consecutive congruente și un unghi drept, atunci este pătrat.

**Teorema 2.** Dacă un paralelogram are diagonalele congruente și perpendiculare, atunci este pătrat.



## CUNOAȘTERE ȘI EXERSARE

1. Desenați în chenarul următor un pătrat cu lungimea laturii de 2 cm. Notați apoi pătratul  $ABCD$ .

2. Scrieți în dreptul fiecărei propoziții de mai jos **A**, dacă propoziția este adevărată, respectiv **F**, dacă propoziția este falsă:

- a) „Dacă  $ABCD$  este un pătrat, atunci  $ABCD$  este și dreptunghi.”
- b) „Dacă  $ABCD$  este un pătrat, atunci  $ABCD$  are toate unghiiurile alungite.”
- c) „Dacă un patrulater are un unghi drept, atunci patrulaterul este pătrat.”
- d) „Dacă un romb are un unghi drept, atunci rombul este pătrat.”
- e) „Diagonalele unui pătrat sunt congruente și perpendiculare.”

3. Calculați, în spațiile punctate, perimetrul unui pătrat cu latura de:

a) 4 cm:  $P = 4 \cdot l =$

b) 6 dm:  $P =$

c) 2,5 mm:  $P =$

### 3.7. Trapezul. Linia mijlocie

**Definiție.** Patrulaterul convex care are două laturi paralele și două laturi neparalele se numește *trapez*. Laturile paralele se numesc baze.

**Definiție.** Trapezul cu una dintre laturile neparalele perpendiculară pe baze se numește *trapez dreptunghic*.

**Definiție.** Trapezul cu laturile neparalele congruente se numește *trapez isoscel*.

**Proprietăți.** Trapezul isoscel are următoarele proprietăți:

1. Unghiurile alăturate unei baze sunt congruente.
2. Diagonalele sale sunt congruente.

**Teorema 1.** Un trapez este isoscel dacă și numai dacă unghiurile alăturate unei baze sunt congruente.

**Teorema 2.** Un trapez este isoscel dacă și numai dacă diagonalele sunt congruente.

**Definiție.** Segmentul de dreaptă determinat de mijloacele laturilor neparalele ale unui trapez se numește linie mijlocie în trapez.

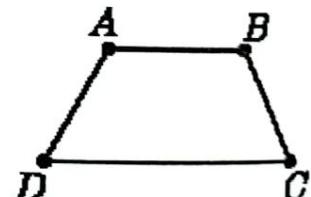
**Teorema 3.** Într-un trapez linia mijlocie este paralelă cu bazele și are lungimea egală cu semisuma lungimilor acestora.

**Teorema 4.** Într-un trapez, segmentul determinat de intersecțiile diagonalelor cu linia mijlocie a trapezului are lungimea egală cu semidiferența lungimilor bazelor.



### CUNOAȘTERE ȘI EXERSARE

1. În figura alăturată, patrulaterul  $ABCD$  este trapez oarecare. ( $AB \parallel CD$ ). Scrieți în dreptul fiecărei propoziții de mai jos **A**, dacă propoziția este adevărată, respectiv **F**, dacă propoziția este falsă:



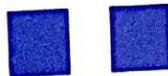
- a) „Laturile  $[AB]$  și  $[CD]$  ale trapezului  $ABCD$  se numesc baze.”
- b) „Diagonalele  $[AC]$  și  $[BD]$  sunt întotdeauna congruente”
- c) „Bazele trapezului  $ABCD$  sunt congruente.”
- d) „Suma măsurilor unghiurilor trapezului  $ABCD$  este  $360^\circ$ .”

2. Un trapez  $ABCD$ ,  $AB \parallel CD$ , are  $m(\angle A) = 125^\circ$  și  $m(\angle B) = 136^\circ$ . Calculați măsurile unghiurilor  $C$  și  $D$ .

**Rezolvare.** Cum  $AB \parallel CD$ , rezultă că unghiurile  $A$  și  $D$  sunt suplementare, adică  $m(\angle A) + m(\angle D) = 180^\circ$ , de unde  $m(\angle D) =$

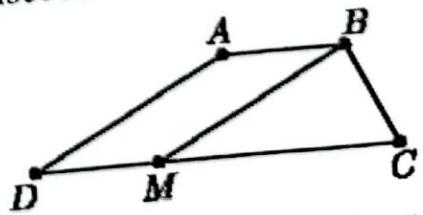
3. Un trapez  $ABCD$  are  $m(\angle A) = 82^\circ$ ,  $m(\angle B) = 76^\circ$  și  $m(\angle C) = 104^\circ$ . Calculați măsura unghiului  $D$ .

4. Un trapez isoscel are baza mică de 3 cm, baza mare este egală cu dublul bazei mici, iar laturile neparalele sunt fiecare egale cu un sfert din baza mare. Calculați perimetrul trapezului.
5. Un trapez isoscel are perimetrul egal cu 58 cm. Știind că baza mică are lungimea de 15 cm, laturile neparalele au fiecare 12 cm, determinați lungimea bazei mari a trapezului.
6. Într-un trapez isoscel măsura unui unghi este de  $60^\circ$ . Determinați măsurile celorlalte unghiuri ale sale.
7. Fie  $ABCD$  un trapez isoscel cu  $AB \parallel CD$ . Dacă  $m(\angle D) = 105^\circ$ , aflați măsurile celorlalte unghiuri ale trapezului.
8. Într-un trapez, baza mică este de 6 cm, iar baza mare de trei ori mai mare. Determinați lungimea liniei mijlocii a trapezului.



## ACUMULARE ȘI CONSOLIDARE

9. În trapezul isoscel  $ABCD$ ,  $AB \parallel CD$ , se cunosc  $m(\angle C) = 60^\circ$ ,  $AB = 8\text{ cm}$  și  $CD = 20\text{ cm}$ . Determinați perimetrul trapezului.
10. Se consideră trapezul isoscel  $ABCD$ ,  $AB \parallel CD$ . Dacă  $m(\angle A) = 60^\circ$  și  $AD = DC = BC = 7\text{ cm}$ , determinați perimetrul trapezului  $ABCD$ .
- Indicație.** Construiți perpendicularele din  $C$  și  $D$  pe  $AB$ .
11. Determinați măsurile unghiurilor trapezului  $ABCD$ ,  $AB \parallel CD$ , știind că acestea sunt direct proporționale cu numerele 6, 7, 8 și 9.
12. Determinați lungimea laturii neparalele a unui trapez isoscel care are perimetrul de 32 cm și lungimea liniei mijlocii de 7 cm.
13. În figura alăturată,  $ABCD$  este trapez, cu  $AB \parallel CD$ .  
Se știe că  $AB = 4\text{ cm}$ ,  $CD = 16\text{ cm}$  și  $MC = 3MD$ .  
Demonstrați că  $ABMD$  este paralelogram.
14. Aflați măsurile unghiurilor unui trapez isoscel  $ABCD$ ,  $AB \parallel CD$ , în care se știe că  $m(\angle A) = 4 \cdot m(\angle D)$ .
15. Se consideră trapezul dreptunghic  $ABCD$ ,  $AB \parallel DC$ , în care  $m(\angle A) = 90^\circ$ ,  $m(\angle B) = 60^\circ$ ,  $AC \perp BC$ ,  $BC = 16\text{ cm}$ . Aflați lungimea liniei mijlocii a trapezului și segmentului determinat de mijloacele diagonalelor unui trapez cu latura mică de  $15\text{ cm}$ .



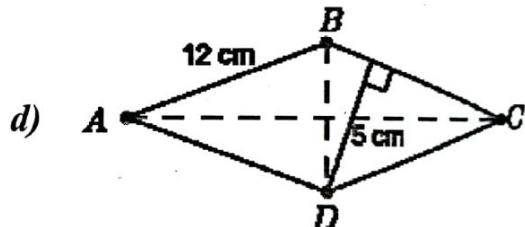
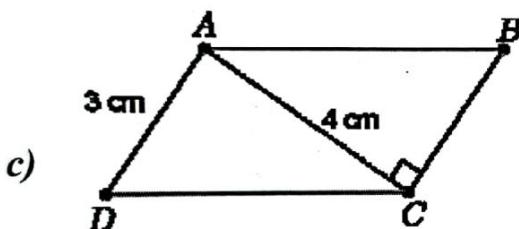
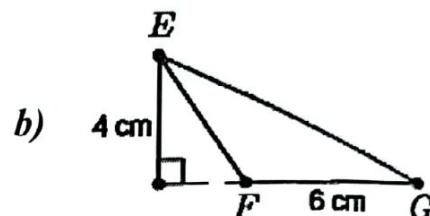
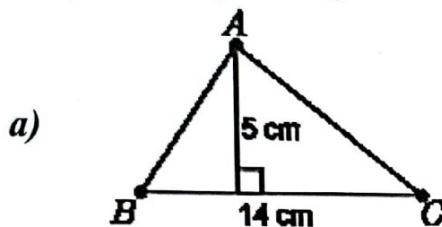


## CUNOAȘTERE ȘI EXERSARE

**1.** Calculați:

- aria unui triunghi dreptunghic cu lungimile catetelor de 15 cm și 20 cm.
- aria unui triunghi cu o latură de 18 cm și înălțimea corespunzătoare ei de 12 cm.
- aria unui paralelogram cu o latură de 10 cm și înălțimea corespunzătoare de 8 cm.
- aria unui romb cu lungimile diagonalelor de 12 cm și 8 cm.
- aria unui dreptunghi cu dimensiunile de 16 cm și 10 cm.
- aria unui triunghi dreptunghic isoscel care are o catetă de lungime egală cu 6 cm.
- aria unui triunghi dreptunghic isoscel care are lungimea ipotenuzei egală cu 6 cm.
- aria unui trapez cu bazele de lungimi 10 cm și 7 cm și înălțimea de 12 cm.
- aria unui trapez cu lungimea înălțimii de 9 cm și a liniei mijlocii de 11 cm.

**2.** Calculați ariile figurilor geometrice următoare:



**3.** Fie triunghiul  $ABC$  oarecare, unde  $AD \perp BC$ ,  $D \in (BC)$ .

a) Dacă  $BC = 10$  cm și  $AD = 6$  cm, calculați  $\mathcal{A}_{ABC}$ .

b) Dacă  $\mathcal{A}_{ABC} = 48$  cm<sup>2</sup> și  $BC = 16$  cm, calculați  $AD$ .

**4.** În triunghiul  $ABC$  dreptunghic,  $m(\angle A) = 90^\circ$ ,  $AD \perp BC$ ,  $D \in (BC)$ .

a) Dacă  $AB = 4$  cm și  $AC = 3$  cm calculați  $\mathcal{A}_{ABC}$ .

b) Dacă  $AB = 20$  cm,  $AC = 15$  cm și  $AD = 12$  cm, calculați  $\mathcal{A}_{ABC}$  și  $BC$ .

c) Dacă  $AB = 8$  cm,  $AD = 4,8$  cm și  $\mathcal{A}_{ABC} = 24$  cm<sup>2</sup>, calculați  $AC$  și  $BC$ .

d) Dacă  $AB = 12$  cm,  $AC = 5$  cm și  $BC = 13$  cm, calculați  $AD$ .

**5.** Fie paralelogramul  $ABCD$  cu aria de  $48$  cm<sup>2</sup> și punctul  $M \in (DC)$ . Calculați aria triunghiului  $MAB$ .

**6.** Calculați aria unui pătrat cu latura de 10 cm.

**7.** Calculați aria unui pătrat cu perimetrul de 20 cm.

**8.** Calculați aria unui triunghi dreptunghic  $ABC$ , în care  $m(\angle A) = 90^\circ$ ,  $m(\angle B) = 45^\circ$  și  $BC = 18$  cm.

**Indicație.** Fie  $AD \perp BC$ . Cum triunghiul  $ABC$  este isoscel, rezultă că  $AD$  este și mediană, de unde  $AD = \frac{BC}{2}$ . Continuați voi!

9. Laturile unui dreptunghi au lungimile de 9 cm și 6 cm. Aflați aria dreptunghiului.
10. Calculați aria unui dreptunghi dacă:
  - lungimea dreptunghiului este 12 cm și lățimea un sfert din lungime.
  - perimetru dreptunghiului este 36 cm și lungimea este dublul lățimii.
11. Aflați latura unui pătrat cu aria de  $100 \text{ cm}^2$ .
12. Calculați aria unui trapez  $ABCD$ ,  $AB \parallel CD$ , dacă  $AB = 15 \text{ cm}$ ,  $CD = 9 \text{ cm}$ , iar înălțimea trapezului are lungimea de 9 cm.
13. Calculați aria unui trapez, știind că baza mică este de 4 cm, baza mare este de două ori mai mare, iar distanța dintre baze este de 5 cm.
14. Fie dreptunghiul  $ABCD$ , unde  $AC = 15 \text{ cm}$ , iar distanța de la  $B$  la  $AC$  este de 6 cm. Calculați aria dreptunghiului.
15. Fie  $ABCD$  un romb care are aria egală cu  $112 \text{ cm}^2$ , iar lungimea diagonalei  $[AC]$  este de 14 cm. Calculați lungimea diagonalei  $[BD]$ .
16.  $ABCD$  este un paralelogram în care  $BD \perp AD$  și  $DB \cdot BC = 28 \text{ cm}^2$ . Aflați aria paralelogramului  $ABCD$ .



## ACUMULARE ȘI CONSOLIDARE

17. Perimetrul unui romb  $ABCD$  este de 48 cm, iar distanța de la  $D$  la  $BC$  este de 8 cm. Aflați aria rombului.
- Indicație.** Deoarece distanța de la  $D$  la  $BC$  este de 8 cm, înseamnă că înălțimea rombului are lungimea de 8 cm. Atunci  $A_{ABCD} = l \cdot h = \dots$ .
18. Aflați aria unui triunghi isoscel  $ABC$ , dacă se cunosc  $AB = AC = 18 \text{ cm}$ ,  $m(\angle A) = 120^\circ$  și  $BC = 24 \text{ cm}$ .
19. Fie  $ABCD$  un trapez isoscel, la care se știu  $AB \parallel CD$ ,  $AB = 24 \text{ cm}$ ,  $CD = 12 \text{ cm}$  și  $m(\angle B) = 45^\circ$ . Aflați aria trapezului și aria triunghiului  $ADC$ .
20. Fie  $ABCD$  un romb cu perimetrul de 100 cm, diagonala  $AC = 30 \text{ cm}$  și aria de  $600 \text{ cm}^2$ .
  - Calculați lungimea diagonalei  $[BD]$ .
  - Calculați distanța de la punctul  $D$  la dreapta  $BC$ .
21. Fie  $ABC$  un triunghi oarecare cu  $m(\angle C) = 30^\circ$ ,  $AC = 14 \text{ cm}$ ,  $BC = 20 \text{ cm}$  și  $AD \perp BC$ ,  $D \in (BC)$ .
  - Calculați aria triunghiului  $ABC$ .
  - Calculați distanța de la punctul  $B$  la dreapta  $AC$ .

